

องค์ความรู้ที่จำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงานที่มีมาตรฐาน

สำหรับประชาชน

การสร้างความสุข

ปรับตัวได้ ใจเป็นสุข สนุกไม่เครียด

โดยความร่วมมือของ :

กระทรวงสาธารณสุข
DEPARTMENT OF HEALTH

กรมควบคุมโรค
DEPARTMENT OF DISEASE CONTROL

กรมสุขภาพจิต
DEPARTMENT OF MENTAL HEALTH

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
OFFICE OF THE PERMANENT SECRETARY
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
FOOD AND DRUG ADMINISTRATION

สำนักงานประกันสังคม

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

องค์ความรู้ที่จำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงานที่มีมาตรฐาน สำหรับประชาชน

ประชากรวัยทำงานคือกลุ่มสำคัญและกำลังหลักในการขับเคลื่อนการส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงสร้างความรอบรู้ทางสุขภาพไปยังประชากรวัยต่างๆ การส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีองค์ความรู้ที่เหมาะสมและมีมาตรฐาน เพื่อกำให้งานส่งเสริมสุขภาพเป็นไปอย่างครอบคลุม สำนักส่งเสริมสุขภาพ จึงได้วัดทำ รวบรวมและเรียบเรียง ตลอดจนการเผยแพร่องค์ความรู้ที่จำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพประชากรวัยทำงานที่มีมาตรฐานสำหรับประชาชน

สำนักส่งเสริมสุขภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ที่ได้วัดทำขึ้นนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อ บุคลากรสาธารณสุขและประชาชนผู้สนใจในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน เพื่อประโยชน์ ให้คำนวณวัยทำงานสามารถดูแลตนเองและคนรอบข้างให้มีสุขภาพดี คุณภาพชีวิตที่ดี

ขอขอบพระคุณความร่วมมือในการบูรณาการด้านองค์ความรู้จากกรมอนามัย กรมควบคุมโรค กรมสุขภาพจิต สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานประกันสังคม และ สสส. ก่อให้งานนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

รวบรวมและเรียบเรียง : สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย

กองส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต

เผยแพร่โดย : สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ผลิตโดย : บริษัท เอ ดรีม สไมล์ จำกัด (พพ.а-dreamstudio.com)

สารบัญ

ความสุข

- สร้างสุขในบ้าน
- สานรักษาไว้
- วัยทำงาน

1

ความเครียด

สาเหตุของความเครียด

3

เทคนิคการจัดการ ความเครียด

- การกำราบ
- การนวดคลายเครียด

6

เทคนิคการป้องกัน

ภาวะซึมเศร้า

9

การเผยแพร่กับ

ความสูญเสีย (RQ)

11

ความสุข

สร้างสุขในบ้าน สำนร็อว์ใจวัยทำงาน

สถาบันครอบครัว ถือเป็นสถาบันพื้นฐานหลัก ที่มีความสำคัญมากที่สุด

เพื่อการสร้างสรรค์สังคมที่ดีได้ ล้วนเริ่มต้นมาจากสถาบันครอบครัว การสร้าง
กฎหลักในครอบครัว ถือเป็นสัญญาใจหรือข้อตกลงร่วมกันที่จะช่วยให้ชีวิตครอบครัว¹
มีความสุข กฎหลักครอบครัว คือ "รู้หน้าที่ มีน้ำใจ ให้เวลา ร่วมแก้ปัญหาครอบครัว²
ไม่ลืมตัวทำรายกันจัดสรรการเงิน" หากทำได้ครอบครัวก็จะอบอุ่นและมีความสุข
เมื่อคนสองคน ตกลงที่จะใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน นอกจากการสร้างกฎหรือข้อตกลงกัน
ในครอบครัวแล้ว ก็ต้องช่วยกันประคับประคองวิถีชีวิตรักที่ยั่งยืนมั่นคง
ด้วยการดูแลเจตใจของกันและกัน คือ "กฎรักครอบครัว" หรือค่าา 10 ประการ
เพื่อรักที่ยั่งยืน ดังต่อไปนี้

ตอน

ค่าา 10 ประการเพื่อรักที่ยั่งยืน

ค่าา 10 ประการเพื่อรักที่ยั่งยืน

คadata 10 ประการ เพื่อรักที่ยั่งยืน

ยึดสัญญาใจ
กำหนดกหลัก
ครอบครัว

01

ชีบชมเมื่อกำดี
ขอบคุณเป็นนิสัย
กำผิดไปต้องขอโทษ

02

เปิดใจ รับฟัง
ยอมรับ
ความเห็นต่าง

03

05 ซื่อสัตย์
และไว้วางใจกัน

"คนสุดซื่นบ้านเรือนร่มยิ"
ทำบ้านให้เป็นที่พักใจ
และอบอุ่น

04

ไม่ก้าวถ่าย
ผืนที่ส่วนตัว
ของกันและกัน

06

ไม่ควรคาดหวังว่า
อีกฝ่ายจะต้อง^{จะ}
รู้ใจเราเสมอ

07

09 ก้าวถอย
ยินยอมพร้อมใจ
ที่จะแก้ปัญหาร่วมกัน

ติดว่า
ครอบครัวของเขารัก
คือครอบครัวของเรา

08

10

คำสั่งเผด็จการ
หุนหันก้าก้าย
ขึ้นโกรธເວาชนະ
ผูดชຸ່ຍຫຍາບຄາຍ

8 คำห้ามใช้

ระ奔跑ประชดประชัน
ให้ร้ายกล่าวโทษ
จะด่านขุดคุย
มุ่งหมายล่วงเกินบุพการี

ความเครียดสาเหตุของความเครียด

ความเครียดเกิดขึ้นได้อย่างไร

ความเครียดเป็นเรื่องปกติที่สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคน เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด หรือไม่ทันตั้งตัว และเป็นเรื่องที่เราคิดว่าไม่สามารถจัดการแก้ไขได้ อย่างทันท่วงที เราอาจจะเกิดความเครียดขึ้นมา โดยมีอาการตื่นกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล สับสน ใจเต้นแรง เหงื่อออกตามมือ ตามปกติแล้วการที่คนเราจะเครียดมาก หรือ เครียดน้อยขึ้นอยู่กับว่าเรามองว่าปัญหานั้น เป็นปัญหาที่ใหญ่หรือเล็กน้อยสำหรับเรา

การสังเกตตนเองเมื่อมีความเครียด และการใช้แบบประเมิน

ด้านร่างกาย	ด้านจิตใจ	ด้านพฤติกรรม
มักเจ็บป่วยบ่อย ๆ โดยไม่ทราบสาเหตุ ไม่มีเรื่องวธรรม ปวดศีรษะ เปื่อยอาหาร นอน-ไม่หลับ ห้องอืดยลๆ	เคร่งเครียด ไม่มีสมาร์ในการทำงาน หงุดหงิด ผุงซ่าน เมื่อลอย เปื้อนฝ่าย เศร้า-หมอง เป็นต้น	จูจี้ ขึ้นบัน เก็บตัว สูบบุหรี่จัด ดื่มสุรามากขึ้น อาจะใช้ยากระตุ้น เช่น ยานอนหลับหรือสารเสพติดต่าง ๆ เป็นต้น

เทคนิคการจัดการความเครียด

เมื่อรู้สึกเครียด คนเราจะมีวิธีการผ่อนคลายที่แตกต่างกันออกไป ส่วนใหญ่จะเลือกวิธีที่ตนเองเคยใช้บันดาลความรู้สึกเครียด เช่น การหายใจลึกๆ หรือฟังเพลงโปรดักชัน แต่ในวันนี้จะมาแนะนำวิธีการจัดการความเครียดที่ง่ายๆ ให้กับเด็กๆ ไป

วิธีคลายเครียดโดยก้าว ๆ ไป ในการณ์ที่มีความเครียด

อาจเลือกวิธีคลายเครียดที่ทำแล้วทำให้เพลิดเพลิน มีความสุข เช่น อาจเลือกวิธีคลายเครียดที่ทำแล้วทำให้เพลิดเพลิน มีความสุข เช่น

- 1 การพักผ่อน
นอนหลับ

- 2 อ่านหนังสือ

- 3 ชูหนัง ฝังเพลง
เล่นดนตรี

- 4 ท่องเที่ยว
เปลี่ยน
บรรยากาศ

- 5 ปลูกต้นไม้
กำสวน เลี้ยงสัตว์

- 6 สะสมของรัก

- 7 ออกกำลังกาย
ยืดเส้นยืดสาย
เต้นแอโรบิก รำมวยจีน

เราสามารถจัดการ
ความเครียด
ของตนเองได้อย่างเหมาะสม

คนไทยสามารถจัดการความเครียดได้อย่างเหมาะสมตามวิถีชีวิต
หรือวิธีการที่ตนเองพึงใจ เช่น ดูหนัง ฟังเพลง ออกกำลังกาย
ฝึกยืดเหยียดกล้ามเนื้อ ปฏิบัติตามหลักศาสนา เป็นต้น

วิร์คลายเครียดที่เป็นเทคนิคเฉพาะ

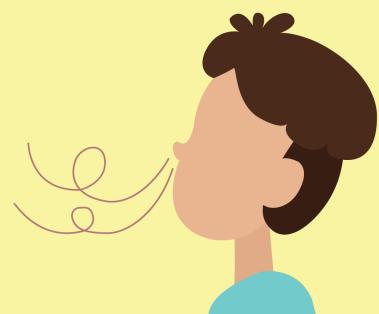
การทำสมาธิ

ถือเป็นการผ่อนคลายความเครียดที่ลึกซึ้งที่สุด เพราะจิตใจจะสงบและปล่อยจากความคิดที่ซ้ำซาก ผู้ช่าน วิตกกังวล เศร้า โกรธ ฯลฯ หลักการของการทำสมาธิคือการเอาใจไปจดจ่อ กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เปียงอย่างเดียว ซึ่งในที่นี้จะใช้การนับลมหายใจเป็นหลัก และยุติการคิดเรื่องอื่นๆ อย่างสันเชิง หากฝึกสมาธิเป็นประจำ จะทำให้จิตใจเบิกบาน อารมณ์เย็น สมอง แจ่มใส หากเครียดจนตัวเองและคนใกล้ชิดรู้สึกถึงความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี นี้ได้อย่างชัดเจน

การฝึกการหายใจ

ตามปกติคนทั่วไปจะหายใจตื้นๆ โดยใช้ กล้ามเนื้อหน้าอกเป็นหลัก ทำให้ได้ออกซิเจนไปเลี้ยงร่างกายน้อยกว่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาเครียดคนเราจะหายใจดี และตื้นขึ้นมากกว่าเดิม ทำให้เกิดอาการถอนใจเป็นระยะๆ เมื่อให้ได้ออกซิเจนมากขึ้นการฝึกหายใจช้าๆ ลึกๆ โดยใช้กล้ามเนื้อกระบังลมบริเวณท้องจะช่วยให้ร่างกายได้อาหารเข้าสู่ ปอดมากขึ้น เพิ่มปริมาณออกซิเจนในเลือดและยังช่วยเพิ่มความแข็งแรงแก่ กล้ามเนื้อหน้าท้องและลำไส้ด้วย การฝึกการหายใจอย่างถูกวิธีจะทำให้หัวใจ เต้นช้าลง สมองแจ่มใส เพราะได้ออกซิเจนมากขึ้นและการหายใจออกอย่าง ช้าๆ จะทำให้รู้สึกว่าได้ปลดปล่อยความเครียดออกไปจากตัวจนหมดสิ้น

การผ่อนคลายกล้ามเนื้อ

ความเครียดมีผลทำให้ กล้ามเนื้อตัวร่างกายหดตัว สังเกตได้จากเวลาที่เครียดแล้วเราจะเห็นมี อาการหน้านิ่วคิ้วขมวด กำหมัด กัดฟันฯลฯ โดยไม่รู้ตัวบางการเกร็งตัวของ กล้ามเนื้อที่เกิดขึ้นถ้าปล่อยก็ให้จะส่งผลทำให้เกิดอาการเจ็บปวดตามร่างกาย ได้ เช่น ปวดตันคอ ปวดหลังปวดไหล่ เป็นต้น

การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อจะช่วยให้ร่างกายหดเกร็งของกล้ามเนื้อ ลดลง และขณะเดียวกันในขณะฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อ อิตใจของเราจะ จดจ่ออยู่กับการคลายกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ จึงทำให้สามารถช่วยลดความคิด ผู้ช่านและลดความวิตกกังวลลงได้ รวมทั้งทำให้มีสมาธิมากขึ้นกว่าเดิมด้วย

การนวดคลายเครียด

ความเครียด เป็นสาเหตุทำให้กล้ามเนื้อหดเกร็ง เลือดไหลเวียนไม่สะดวก ก่อให้เกิดอาการเจ็บปวด เช่น ปวดศีรษะ ปวดตับคอ ปวดหลัง เป็นต้น การนวดจะช่วยผ่อนคลายกล้ามเนื้อ กระตุ้นการไหลเวียนของเลือด ทำให้รู้สึกปลอดโปร่ง สบายตัว หายเครียด และลดอาการเจ็บปวดต่าง ๆ ลง

การนวดที่จะนำเสนอในที่นี้เป็นการนวดไทย ซึ่งสามารถนวดได้ด้วยตัวเอง และเหมาะสมสำหรับผู้ที่มีอาการปวดศีรษะปวดเมื่อยบริเวณต้นคอ ป่า และไหล่ อันมีสาเหตุมาจากการความเครียด

ข้อควรระวัง ในการนวดคลายเครียด

- 1 ไม่ควรนวดในขณะที่กำลังเป็นไข้ หรือกล้ามเนื้อบริเวณนั้นอักเสบ หรือเป็นโรคผิวหนัง ยลฯ
- 2 ควรตัดเล็บให้สั้นก่อนนวดทุกครั้ง

การจัดการอารมณ์

เทคนิคการจัดการอารมณ์ประเภทต่างๆ

ความโกรธ หรือ อารมณ์โกรธ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้กับทุกคน บางครั้งความคิดเห็นหรือความเชื่อที่แตกต่างกัน ก็ทำให้ออกฝ่ายผิดหวัง เสียใจ หรือกลัวจนโกรธ และมีการกระทำที่ตอบโต้ ป้องกันตนเอง บางครั้งก็ทำให้เกิดผลเสียมากมาย

ความโกรธสามารถแก้ไขได้โดย ลดอารมณ์ลง

เวลาโกรธ เรา might ไม่รู้ตัว เพราะความรู้ตัวหรือสติจะไปอยู่กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นั่นทำให้เรามีอารมณ์โกรธมากขึ้น แต่เราสามารถลดความโกรธได้ด้วยการรู้ตัวดี จึงสติกับมา โดยบอกกับตัวเองในใจว่า **"เรากำลังโกรธ หรือเรากำลังโมโห"** ย้ำเตือนหลายๆครั้งจนรู้ตัวดี และควรออกจากเหตุการณ์นั้น

เทคนิคการป้องกัน

ถ้าเราธุ้วักวิธีดูแลสภาพจิตใจของตัวเรา และมีสติ
ต่างๆ ได้ก็จะเป็นเกราะป้องกันไม่ให้ความเครียด
ลงปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

การออกกำลังกาย ช่วยต้านโรคซึมเศร้าได้ เมื่อการออกกำลังกายช่วย
เพิ่มระดับสารเดเมเซโรโนบินในสมอง รวมถึงเพิ่มการหลั่งสารเอนдорฟินที่
ช่วยทำให้ผ่อนคลายและอารมณ์ดีขึ้น โดยควรออกกำลังกายให้ได้อย่างน้อย
สัปดาห์ละ 3 วัน ครั้งละ 30 นาที

การรู้จักตัวเราเอง และยอมรับในสิ่งที่ตนเองเป็นก็เป็นข้อดีและข้อเสียจะช่วย
ให้เรา nhậnมือกับสถานการณ์ที่ทำให้เราผิดหวังเสียใจได้ โดยการเขียนข้อดี
และข้อเสียหรือจุดแข็งจุดอ่อน รวมถึงความภาคภูมิใจในตัวเองว่ามีอะไรบ้าง
เพื่อการพินิจพิจารณา

ระบายความรู้สึก ต้องเรียนรู้ที่จะหาวิธีปลดปล่อยความรู้สึกเศร้า โกรธ
ผิดหวังหรือเสียใจอุตสาหะ เนื่องจากอาการซึมเศร้ามักเกิดจากการเก็บกด
อารมณ์ความรู้สึกไว เราทำได้โดยการพูดคุยกับคนที่ไว้วใจได้ ตະโหนหรือ
ร้องไห้ออกมาดังๆ หรือเขียนความรู้สึกลงในสมุดบันทึก

สร้างเสียงหัวเราะ เมื่อรู้สึกทุกข์ ควรพหาตัวเองไปอยู่กับสิ่งที่ทำให้รู้สึก
เพลิดเพลิน เช่น ดูภาพยนตร์ตลก หรืออ่านเรื่องขำขันเพื่อช่วยคลายเครียด
คลายอารมณ์และลืมสิ่งที่ทุกข์ใจในเวลานั้น

ກາວະຊົມເສຣ້າ

ຮັບນື້ອກັບຄວາມເສຣ້າໃນແຫຼຸດກາຣນິ
ໄປເປົ້າຢືນເປັນໂຮງຊົມເສຣ້າມາເຍືວນ

ສາສນາຍືດເහັນຍົວ ລາຍລະອຽດການທຸກໆທີ່ຫາຫຼຸດການແກ້ໄມ່ພບ ໃຫ້ເປີດໃຈເຂົາຫາ
ຮຽນຮູ້ອຳນວຍໃຫ້ສອນຊື່ງທຸກສາສນາມີແນວທາງນຳໄປສູ່ກາຣດັບທຸກໆໃສດເປັນຫຼຸດການ
ຊ່ວຍຄລາຍຄວາມຍືດມັນດົວມັນໃນຈົດໃຈແລະເປັນເຄື່ອງປ້ອງກັນກາຣດັບສັນ

ກໍາງານອີເຣກ ອຍ່າປ່ລ່ອຍໃຫ້ຕັວເວົງວູ້ກັບຄວາມເບື່ອຫນ່າຍ ລອງສໍາຮວັງ
ຕັວເວົງວ່າ ເຮົາອັບກຳວ່າໃ ມີການສູ່ໃຈແລ້ວມີຄວາມສຸຂ ເພຣະທຸກຄນຍ່ອນມີ
ສິ່ງທີ່ຂອບວຍຢ່າງນ້ອຍສັກວຍຢ່າງ ແລະນັ້ນຈະເປັນສິ່ງທີ່ກຳໃຫ້ເຮົາຮັນເຫວັນຈາກ
ອາຮມນົດຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄມ່ດີໄດ້

ເວລາກ່ອງເຖິ່ງ ອຍ່າໝາຍມຸນຍ່າກັບຄວາມເຄີຍມ ຄວຣ໏າເວລາຫາຮົວແບຕ່
ໃຫ້ຮ່າງກາຍແລະຈົດໃຈ ດ້ວຍກາຣເປົ້າຢືນສກາພແວດລ້ວມໄປເຖິ່ງໃນທີ່ຮຽນຫາຕີ
ເຊັ່ນ ກະເລ ນ້ຳຕົກ ຖຸເຂາ ຍລຍ ຈຶ່ງຊ່ວຍໃຫ້ເຮົາຝ່ອນຄລາຍຈົດໃຈໄດ້ນັກ

ກາຣມອງໂລກໃນແໜ່ດ ຊ່ວຍລຸດຄວາມວິຕກັງວລ ໂດຍເຮັ່ມຈາກຫັດມອງມຸນບວກ
ກັບຜູ້ອື່ນແລະຊື່ນໍາມຄນອື່ນ ລາກກຳໄດ້ຈະເປັນກາຣເຕີມເຕີມຄວາມສຸຂໃຫ້ກັບເຊີວັດ

ອຍ່າລື່ມຄຮອບຄຮວແລະເພື່ອນຝູງ ອຍ່າຄົດເວົາເວົງວ່າໄມ່ມີໃຄຮ່ວຍຄຸລຸນໄດ້ແມ່ແຕ່
ຄຮອບຄຮວເຮົວເພື່ອນສັນກີກ່າວົບໄວ້ໃຈ ໃນເມື່ອຄຸລຸນຍັງໄມ່ໄດ້ເວັ່ນປາກກັບພວກເຂາ
ລອງໃຫ້ຄວາມໄວ້ວາງໃຈພູດຄຸຍປັນຫາ ອາຈະໄດ້ຮັບຝັງຄວາມເຫັນເຮືອຄວາມຊ່ວຍ
ເຂົ້ວໃນແໜ່ນມຸນທີ່ແຕກຕ່າງຈາກທີ່ເຮົາຄົດ

การเผยแพร่กับความสูญเสีย (RQ)

ความเข้มแข็งทางใจ เป็นความสามารถของบุคคลในการปรับตัวและฟื้นตัวภายหลังที่พบกับเหตุการณ์วิกฤตหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความยากลำบาก เป็นคุณสมบัติหนึ่งที่ช่วยให้คนผ่านพ้นอุปสรรคและดำเนินชีวิตต่อไปได้

สร้างพลังสุขภาพจิตด้วย

ปรับ 4 เติม 3

สร้างพลังสุขภาพจิตด้วยปรับ 4 เติม 3

เป็นธรรมชาติที่คนเราทุกคนย่อมต้องพบกับปัญหาอุปสรรคในชีวิตบ้าง ซึ่งปัญหาอุปสรรคนั้นก็มักจะทำให้เกิดความทุกข์ ความเครียดในอิตใจเรื่องไหนก็ได้คุณเคยก็สามารถก้าวผ่านได้ หรือทำให้ปล่อยวางลงได้ไม่ยาก

แต่ปัญหาบางเรื่องเป็นเรื่องใหญ่ หนักหนาสาหัสและไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดกับตัวเองหรือญาติผู้บ่าว เช่น ตกงาน เป็นโรคร้ายแรงหรือเรื้อรัง เป็นคดีความขัดแย้งในครอบครัวรุนแรง เป็นต้น

การได้รู้แนวทางว่าจะรับมือกับปัญหานี้อย่างไร จะช่วยให้ไม่ท้อถอยเกิดพลังสุขภาพจิตที่จะฝ่าฟันปัญหาเหล่านี้ได้ แนวทางนี้คือ การสร้างพลังสุขภาพจิตด้วย ปรับ 4 เติม 3

ปรับ 4 ได้แก่ ปรับอารมณ์ ปรับความคิด

ปรับการกระทำ ปรับเป้าหมายชีวิต

ปรับอารมณ์ : เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคที่เป็นเรื่องใหญ่ในชีวิต คนเรามักจะตกลง มีความรู้สึกต่างๆ ที่รุนแรง ทำให้ควบคุมตัวเองไม่ได้แนวทางอันดับแรกจึงต้องพยายามตั้งสติอยู่ในที่เมียบ ๆ หรือหาคนปลอบใจ เพื่อให้อารมณ์สงบลง หลังจากนั้นควรพยายามหาทางออกในการระบายความกดดันอย่างเหมาะสม เช่น ออกกำลังกายเพื่อระบายความโกรธ หันเหความสนใจไปเรื่องอื่นเพื่อปรับอารมณ์ เป็นต้น และเมื่อได้รู้สึกท้อแท้ก็ควรหาวิธีการจูงใจตัวเอง เช่น บอกตัวเองว่าไม่มีวิธีอื่นนอกจากตัวเองที่จะฟื้นฟู ต่อไปหรือใจสู้ คิดถึงคนที่เรารักหรือต้องผึ้งพารา คิดถึงความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นหากเราอดทนต่อไปหรือใจสู้ คิดว่าหากท้อแท้อย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จะเกิดอะไรขึ้น เป็นต้น

ปรับความคิด : การที่อัตโนมัติสบลงทำให้คนเราคิดเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผลได้นานขึ้น การปรับความคิด ทำได้หลายวิธี เช่น เปรียบกับคนที่แยกกัน มองส่วนที่ดีที่เหลืออยู่หรือมองว่าเป็นธรรมชาติเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ การปรับความคิดจะทำให้รายอ้อมรับว่ามีปัญหาใหญ่เกิดขึ้นและมีกำลังใจที่จะต่อสู้ต่อไป

ปรับการกระทำ : เมื่อวาระนี้ ความคิด กลับมาเป็นปกติและมีกำลังใจที่จะต่อสู้แล้ว ก็ต้องลงมือทำสิ่งที่คิดไว้เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรค เพื่อให้ชีวิตดำเนินต่อไป

ปรับเป้าหมาย : ปัญหาที่หนักหนาอาจทำให้เราทำงานความต้องการไม่ได้ จำเป็นต้องยืดหยุ่น ปรับเป้าหมายให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ เช่น อยากเรียนสูง ๆ แต่พ่อแม่ติดงาน ลูกวัยรุ่นอาจต้องออกมากำ้งานเพื่อหาเงินช่วยจุนเจือครอบครัว ส่วนเป้าหมายเรื่องเรียนต้องเลื่อนออกไปก่อน เป็นต้น การจะตัดสินใจทำอะไรก็ควรไตร่ตรองและดามตัวเองด้วยว่า การตัดสินใจนี้จะเกิดผลเสียต่อตัวเองและคนที่อยู่รอบข้างอย่างไร

เติม 3 ได้แก่ เติมสรักรา เติมนิตร และเติมอัตโนมัติ

เติมสรักรา : ความเชื่อความสรักราทำให้คนเราไม่อัตโนมัติที่เข้มแข็งและมีความหวัง เช่น เชื่อว่าชีวิตมีช่วงขึ้นและลง วันนี้มีปัญหามากมายหากอดทน และพยายามแก้ไขวันหน้าก็ต้องดีขึ้น บางสถานะให้คิดว่า ความลำบากเป็นเครื่องทดสอบความเข้มแข็งของคนเรา ดังนั้นเราต้องอดทนและผ่านพ้นปัญหานี้ไปให้ได้ หรือ เชื่อว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ถูกกำหนดมา เราต้องยอมรับและอยู่ต่อไปให้ได้ เป็นต้น

เติมนิตร : การผูกมิตรหรือให้ความช่วยเหลือคนอื่นเท่าที่ทำได้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะเมื่อเราเผชิญกับปัญหาบางอย่างที่เกินกว่าจะรับมือได้ จะได้ขอคำปรึกษาหรือฟังเพื่อน บางคนอาจจะคิดเกรงใจ ไม่อยากรบกวน แก้ปัญหาอยู่คนเดียว แต่ถ้าเป็นเรื่องของความอยู่รอดก็มีความจำเป็นที่จะต้องเอ่ยปากขอความช่วยเหลือ

เติมอัตโนมัติ : เมื่อมีปัญหามากใช้วิธีการแก้ไขปัญหาแบบเติม ๆ ซึ่งอาจจะไม่ใช่ทางออกที่เหมาะสม การรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ลองศึกษาวิธีการที่แตกต่างออกไป หรือการเข้าใจความรู้สึกความคิดของคนอื่นที่แตกต่างจากเรา อาจทำให้มองปัญหาได้รอบด้านขึ้น ได้ข้อมูลมากขึ้น มีอัตโนมัติมากขึ้น และเห็นทางออกของปัญหามากขึ้น

องค์ประกอบของอาร์คิว (RQ)	เกณฑ์คะแนน			ค่าคะแนนที่ได้
	สูงกว่าเกณฑ์	ปกติ	ต่ำกว่าเกณฑ์	
ความทันท่วงทางอารมณ์ (ข้อ 1-10)	สูงกว่า 34	27 – 34	ต่ำกว่า 27	
กำลังใจ (ข้อ 11-15)	สูงกว่า 19	14 – 19	ต่ำกว่า 14	
การอัตโนมัติ (ข้อ 16-20)	สูงกว่า 18	13 – 18	ต่ำกว่า 13	
รวมทุกด้าน (คะแนนเต็ม 80 คะแนน)	สูงกว่า 69	55 – 69	ต่ำกว่า 55	

กรมอนามัย

DEPARTMENT OF HEALTH

ผู้รับบริการและจัดทำยินดีน้อมรับข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่มที่
ให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
โปรดตอบแบบประเมินความพึงพอใจการใช้งานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
ผู้รับผิดชอบงาน : นางชนิษฐา มั่นเมือง โทร. 02-590-4522

